

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

16 08 20 23 р.

м. Київ

№ 996

**Про затвердження стандарту
вищої освіти зі спеціальності
251 Державна безпека
для першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти**

На виконання частини шостої статті 10, пункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (із змінами), з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), та погодження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (протокол № 12 (41) від 18 липня 2023 року)

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти зі спеціальності 251 Державна безпека галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що додається.

2. Ввести в дію стандарт вищої освіти, затверджений цим наказом, з 2023/2024 навчального року.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького М.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти
і науки України
16.08.2023 № 996

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 25 Воєнні науки, національна безпека,
безпека державного кордону
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 251 Державна безпека
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київ
2023

I Преамбула

Стандарт вищої освіти першого (бакалаврського) рівня (далі – Стандарт) галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальності 251 Державна безпека.

Затверджено і введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 року № 996.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 251 Державна безпека Науково-методичної комісії № 12 з воєнних наук, національної та цивільної безпеки сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

1. **АБЛАЗОВ Іван Валерійович**, кандидат політичних наук, професор, начальник кафедри міжнародних відносин та стратегічних комунікацій Воєнної академії імені Євгенія Березняка

2. **СЛЮСАРЧУК Іван Володимирович**, доктор юридичних наук, професор, професор спеціальної кафедри № 4 Навчально-наукового інституту державної безпеки Національної академії Служби безпеки України

3. **ШВАБ Анатолій Георгійович**, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України та археології Волинського національного університету імені Лесі Українки

Фахівці, залучені до розроблення Стандарту:

1. **БЄЛАЙ Сергій Вікторович**, доктор наук з державного управління, професор, заступник начальника навчально-методичного центру – начальник відділу методичного забезпечення начального процесу Національної академії Національної гвардії України

2. **ДОВГАНЬ Олександр Дмитрович**, доктор юридичних наук, професор

3. **ЄВСЄЄВ Вадим Олександрович**, кандидат військових наук, доцент, начальник відділу внутрішнього забезпечення якості освіти Національної академії Національної гвардії України

4. **ПАВЛОВ Дмитро Миколайович**, доктор юридичних наук, професор, т. в. о. заступника начальника Інституту Управління державної охорони України Київського національного університету імені Тараса Шевченка

5. **РУСНАК Олександр Васильович**, доктор юридичних наук, доцент

6. **ЧЕРНЯК Андрій Миколайович**, доктор юридичних наук, доцент, ректор Національної академії Служби безпеки України

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 251 Державна безпека Науково-методичної комісії № 12 з воєнних наук, національної та цивільної безпеки сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 22 грудня 2022р. № 3.

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 17 січня 2023 р. № 20/1.

Фахову експертизу проводили:

1. **КУШНІР Ольга Василівна**, кандидат юридичних наук, державний експерт служби з питань військово-технічного співробітництва та оборонно-промислового комплексу Апарату Ради національної безпеки і оборони України

2. **ПИЛИПЧУК Володимир Григорович**, доктор юридичних наук, професор, директор Державної наукової установи «Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України»

3. **ТИМОШЕНКО Володимир Андрійович**, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правового забезпечення Збройних Сил України Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського

4. **ТОРІЧНИЙ Вадим Олександрович**, доктор наук з державного управління, доцент, професор кафедри національної безпеки та управління Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Методичну експертизу проводили:

1. **БАХРУШИН Володимир Євгенович**, доктор фізико-математичних наук, професор, професор кафедри системного аналізу та обчислювальної математики Національного університету «Запорізька політехніка»

2. **ЛУГОВИЙ Володимир Іларіонович**, доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, перший віце-президент Національної академії педагогічних наук України; Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+

3. **ТАЛАНОВА Жаннета Василівна**, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, головний науковий співробітник відділу забезпечення якості вищої освіти Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України; менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні

Стандарт розглянуто Службою безпеки України, Міністерством оборони України та Міністерством внутрішніх справ України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 251 Державна безпека Науково-методичної комісії № 12 з воєнних наук, національної та цивільної безпеки сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України, протокол від 15 червня 2023 р. № 5.

Стандарт погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, протокол від 18 липня 2023 № 12 (41).

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	251 Державна безпека
Форми здобуття освіти	Очна (денна)
Освітня кваліфікація	Бакалавр державної безпеки <i>(назва спеціалізації, за наявності)</i>
Професійна(і) кваліфікація(ї)	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 251 Державна безпека Спеціалізація <i>(за наявності)</i> Професійна кваліфікація <i>(у разі присвоєння)</i>
Додаткові вимоги до правил прийому	Визначаються актами законодавства України, з урахуванням особливостей проходження військової служби (навчання) курсантами (слухачами) вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти. Для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 251 Державна безпека можуть вступати особи, які відібрані та направлені на навчання зацікавленими державними органами спеціального призначення й військовими формуваннями з правоохоронними функціями. Вимоги до професійної придатності вступників (професійно-психологічний відбір, оцінювання рівня фізичної підготовленості, медичний огляд тощо) визначаються нормативно-правовими актами державних органів, до сфери управління яких належать вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти.
Опис предметної області	Об'єкт(и) вивчення та/або діяльності: державна безпека України. Цілі навчання: оволодіння теоріями та методами реагування державних органів спеціального призначення і військових формувань з правоохоронними функціями на кризові ситуації, що загрожують державній безпеці; набуття здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері забезпечення державної безпеки або в процесі навчання.

	<p>Теоретичний зміст предметної області: наукові концепції (теорії), основні категорії, поняття, принципи, які використовуються для забезпечення державної безпеки відповідно до компетенцій державних органів спеціального призначення, військових формувань з правоохоронними функціями та практики їх застосування у сфері державної безпеки України.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання; методи збирання, аналізу та захисту інформації, оптимізації, моделювання, управління та прийняття рішень у сфері державної безпеки; сучасні технології у сфері державної безпеки та цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: інформаційні, аналітичні інструменти та спеціалізоване обладнання, матеріально-технічна база, штатне озброєння, спеціальні засоби, спорядження, техніка та інші інструменти, що застосовуються у сфері забезпечення державної безпеки України.</p>
Академічні права випускників	Здобуття освітнього ступеня магістра та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Випускники обіймають первинні посади осіб офіцерського складу державних органів спеціального призначення й військових формувань з правоохоронними функціями у порядку, визначеному законодавством та відомчими нормативно-правовими актами державних органів спеціального призначення й військових формувань з правоохоронними функціями.

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами відповідної спеціальності, та результатів їх навчання

Для здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 251 Державна безпека можуть вступати особи, що здобули повну загальну середню освіту.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми підготовки бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС.

Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 251 Державна безпека, визначених цим Стандартом.

Не менше 10 кредитів ЄКТС повинно спрямовуватися на практичну підготовку здобувачів вищої освіти в державних органах спеціального призначення і військових формуваннях з правоохоронними функціями – державних замовниках. Порядок організації й особливості проведення практичної

підготовки здобувачів вищої освіти визначаються нормативно-правовими актами державних органів спеціального призначення та військових формувань з правоохоронними функціями. Перелік видів практики, їх форми, тривалість визначаються освітньою програмою.

Не менше 25% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення вільного вибору здобувачів вищої освіти.

V Перелік обов'язкових компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері забезпечення державної безпеки.
Загальні компетентності	<p>ЗК01. Здатність реалізовувати свої права й обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини й громадянина в Україні.</p> <p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки й технологій; використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку й ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК03. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК04. Здатність до міжособистісної взаємодії, працювати автономно та в команді.</p> <p>ЗК05. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК07. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК08. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК09. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності	<p>СК01. Здатність застосовувати знання правових засад функціонування держави й правового регулювання у сфері забезпечення державної безпеки України в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції, а також соціально-правового захисту суб'єктів сектору безпеки і оборони України.</p> <p>СК02. Здатність здійснювати спеціальні заходи у межах компетенції суб'єкта забезпечення державної безпеки,</p>

	<p>переважно в умовах неповної / недостатньої інформації.</p> <p>СК03. Здатність протидіяти організаціям, групам (підрозділам) та особам, що діють на шкоду державній безпеці України, в межах повноважень суб'єктів забезпечення державної безпеки.</p> <p>СК04. Здатність формулювати висновки щодо оперативної обстановки в районі відповідальності та прогнозувати її подальший розвиток на основі систематичного моніторингу.</p> <p>СК05. Здатність застосовувати тактичні прийоми спеціальних дій (операцій) державних органів спеціального призначення й військових формувань з правоохоронними функціями в різних умовах функціонування.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати штатне озброєння, спеціальні засоби, техніку та спорядження, проводити їх обслуговування.</p> <p>СК07. Здатність організовувати та здійснювати заходи забезпечення державної безпеки в умовах мирного часу та в особливий період.</p> <p>СК08. Здатність виявляти загрози державній безпеці під час професійної діяльності.</p> <p>СК09. Усвідомлювати соціальну місію діяльності офіцерського складу державного органу спеціального призначення й військового формування з правоохоронними функціями та відповідати за власні рішення й дії.</p> <p>СК10. Здатність опановувати нові напрями професійної діяльності, використовуючи здобуті знання, шляхом проведення аналізу і критичної оцінки інформації з різних джерел та/або самостійного навчання.</p> <p>СК11. Здатність витримувати тривалі різнопланові фізичні та психологічні навантаження.</p> <p>СК12. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.</p>
--	---

VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

РН01. Застосовувати принципи і соціальну важливість професійної діяльності у сфері забезпечення державної безпеки, бути готовим виконувати професійний обов'язок на засадах законності, поваги до прав і гідності особи.

РН02. Розуміти закономірності й аналізувати суспільні процеси, що відбувалися в минулому та відбуваються нині, їх зв'язки та проводити історичні паралелі.

РН03. Забезпечувати державну безпеку у межах відповідних компетенцій державного органу спеціального призначення й військового формування з правоохоронними функціями.

РН04. Застосовувати загальні та спеціальні форми, методи, способи професійної діяльності державних органів спеціального призначення й військових формувань

з правоохоронними функціями.

РН05. Мати навички лідерства, творче та гнучке мислення, наполегливість, активність, комунікабельність, стресостійкість, навички самоконтролю та об'єктивного самооцінювання, особисту мотивацію на виконання завдань із забезпечення державної безпеки.

РН06. Протидіяти інформаційно-психологічним впливам під час адаптації та дій в умовах мирного часу та в особливий період.

РН07. Вільно спілкуватися державною мовою та іноземною мовою як усно, так і письмово, у сфері професійної діяльності.

РН08. Організовувати та підтримувати взаємодію між суб'єктами забезпечення державної безпеки під час виконання завдань за призначенням в умовах мирного часу та в особливий період, зокрема за допомогою цифрових інструментів.

РН09. Здійснювати моніторинг інформації про оперативну обстановку з різних джерел, включаючи засоби телекомунікацій, проводити аналіз відповідних загроз державній безпеці та професійній діяльності.

РН10. Застосовувати концептуальні знання з права для вирішення завдань із забезпечення державної безпеки.

РН11. Планувати та реалізовувати заходи щодо профілактики правопорушень у сфері державної безпеки у межах компетенцій суб'єктів забезпечення державної безпеки.

РН12. У межах компетенцій суб'єктів забезпечення державної безпеки організовувати та здійснювати захист державного суверенітету, конституційного ладу і територіальної цілісності.

РН13. У межах компетенцій суб'єктів забезпечення державної безпеки організовувати та здійснювати заходи боротьби з тероризмом, антитерористичної безпеки.

РН14. У межах компетенцій суб'єктів забезпечення державної безпеки здійснювати заходи із протидії діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), диверсійно-розвідувальних сил агресора (противника).

РН15. У межах компетенцій суб'єктів забезпечення державної безпеки організовувати та здійснювати заходи із забезпечення кібербезпеки, інформаційної безпеки, захисту оборонного і науково-технічного потенціалу, об'єктів критичної інфраструктури та інших об'єктів, порушення функціонування яких може завдати шкоду життєво важливим національним інтересам.

РН16. У межах компетенцій суб'єктів забезпечення державної безпеки виявляти ознаки та факти розвідувально-підривної діяльності, розробляти варіанти реагування на відповідні кризові ситуації в Україні.

РН17. Виявляти факти й ознаки причетності осіб (груп) до протизаконної діяльності, що містить загрози державній безпеці, шляхом використання методів, форм та способів професійної діяльності суб'єктів забезпечення державної безпеки.

РН18. Визначати систему необхідних сил та засобів, тактику їх застосування для виконання завдань за призначенням державних органів спеціального призначення й військових формувань з правоохоронними функціями.

РН19. Застосовувати штатне озброєння, спеціальні засоби, спорядження та техніку, проводити їх обслуговування.

PH20. Організувати професійну діяльність відповідно до компетенцій суб'єкта забезпечення державної безпеки в районі відповідальності в умовах мирного часу та в особливий період.

PH21. Систематизувати та накопичувати інформацію щодо статистики виникнення кризових ситуацій, що загрожують державній безпеці, в межах компетенцій суб'єктів забезпечення державної безпеки, здійснювати її аналіз та використовувати під час виконання завдань за призначенням.

PH22. Застосовувати знання соціально-правового захисту фахівців суб'єктів забезпечення державної безпеки під час професійної діяльності.

PH23. Володіти методами інформаційно-аналітичного забезпечення професійної діяльності державних органів спеціального призначення й військових формувань з правоохоронними функціями.

PH24. Переносити тривалі різнопланові фізичні та психологічні навантаження, пов'язані з виконанням службових обов'язків, володіти відповідними достатніми знаннями та навичками.

PH25. Організувати та здійснювати контроль за дотриманням на об'єктах захисту суб'єктів забезпечення державної безпеки вимог технічного захисту інформації; здійснювати заходи з охорони державної таємниці, спеціальні заходи, спрямовані на недопущення витоку інформації з обмеженим доступом.

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 251 Державна безпека. Вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти мають право встановлювати додаткові форми атестації.
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту (іспитів)	Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту встановлюються законодавством та нормативно-правовими актами державних органів спеціального призначення й військових формувань з правоохоронними функціями, до сфери управління яких належать вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти.

VIII Вимоги до створення освітніх програм підготовки за галуззю знань або групою спеціальностей (у стандартах рівня молодшого бакалавра), міждисциплінарних освітньо-наукових програм (у стандартах магістра та доктора філософії)

Не застосовується.

IX Вимоги професійних стандартів у разі їх наявності

Національні та міжнародні професійні стандарти, які могли бути враховані в Стандарті, відсутні.

X Додаткові вимоги до організації освітнього процесу для освітніх програм із підготовки фахівців для професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Освітню діяльність у сфері вищої освіти за освітніми програмами першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 251 Державна безпека галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону можуть провадити вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти.

Для провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітніми програмами першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 251 Державна безпека галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти зобов'язані мати дозвіл спеціального уповноваженого органу у сфері охорони державної таємниці на провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею.

Перелік вимог (кадрових, технологічних тощо), обов'язкових для виконання вищими військовими навчальними закладами, закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти, визначається законодавством та нормативно-правовими актами державних органів спеціального призначення й військових формувань з правоохоронними функціями, до сфери управління яких належать вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти.

Здобуття освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 251 Державна безпека галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону передбачає проходження військової служби (навчання) у статусі курсанта (слухача).

XI Додаткові вимоги до структури освітніх програм, необхідних для доступу до професій, для яких запроваджене додаткове регулювання

Додаткові вимоги до структури освітніх програм визначаються нормативно-правовими актами державних органів спеціального призначення й військових формувань з правоохоронними функціями, до сфери управління яких належать вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти.

ХІІ Перелік нормативних документів, на яких базується Стандарт

1. Закон України «Про державну таємницю» від 21.01.1994 № 3855-ХІІ.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12#Text>
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 № 2469-VIII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>
5. Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України».
URL : <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>
6. Указ Президента України від 16.02.2022 № 56/2022 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 грудня 2021 року «Про Стратегію забезпечення державної безпеки».
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#Text>
7. Указ Президента України від 28.12.2021 № 685/2021 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 жовтня 2021 року «Про стратегію інформаційної безпеки».
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2021#Text>
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами).
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
9. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (у редакції Постанова Кабінету Міністрів від 16.12.2022 № 1392).
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 497 «Про атестацію здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту» (зі змінами).
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/497-2021-%D0%BF#Text>
11. Наказ Держспоживстандарту від 11.10.2010 № 457 «Національний класифікатор України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009: 2010.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>
12. Наказ Держспоживстандарту від 28.10.2010 № 327 «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010».
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
13. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 № 584), схвалені сектором вищої освіти Науково-методичної Ради Міністерства освіти і науки України

URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>

14. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.05.2020 № 673 «Про затвердження Переліку спеціальностей, здобуття ступеня освіти з яких необхідне для доступу до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 09.06. 2020 за № 502/34785

URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0502-20#Text>

Генеральний директор директорату
фахової передвищої, вищої освіти

Олег ШАРОВ

Пояснювальна записка

Стандарт є нормативним документом, у якому визначається сукупність вимог до освітніх програм вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти, що є спільними для всіх освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 251 Державна безпека галузі знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону.

Стандарт базується на компетентнісному підході та поділяє філософію (принципи і цінності) Європейського простору вищої освіти, визначену в комюніке Болонського процесу та в міжнародному Проєкті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

Стандарт використовується для:

розроблення та вдосконалення освітніх програм вищими військовими навчальними закладами, закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти;

визначення та оцінювання якості вищої освіти й результатів освітньої діяльності вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти під час інституційної акредитації та акредитації освітніх програм; оцінювання результатів навчання за спеціальністю.

Стандарт визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;

- вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, та результатів їх навчання;

- перелік обов'язкових компетентностей випускника;

- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;

- форми атестації здобувачів вищої освіти.

Стандарт містить перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, що визначають специфіку підготовки вищими військовими навчальними закладами, закладами вищої освіти із специфічними умовами навчання, військовими навчальними підрозділами закладів вищої освіти здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 251 Державна безпека Таблиця 1 демонструє відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК.

Передбачені Стандартом результати навчання визначають нормативний зміст для всіх можливих освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня у межах спеціальності 251 Державна безпека й корелюють із визначеним Стандартом переліком загальних та спеціальних (фахових) компетентностей Таблиця 2 демонструє відповідність визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей.

Наведений у Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із

специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання. Вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

Вищі військові навчальні заклади, заклади вищої освіти із специфічними умовами навчання, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти формують власні освітні програми як єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо) на засадах, які визначені Законом України «Про вищу освіту» та цим Стандартом, з урахуванням особливостей проходження військової служби (навчання) курсантами вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти та потреб державних органів спеціального призначення, військових формувань з правоохоронними функціями – замовників підготовки фахівців за спеціальністю 251 Державна безпека.

Інші рекомендовані джерела

1. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG).

URL : https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf

2. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics.

URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>

3. International Standard Classification of Education. Fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) – Detailed field descriptions.

URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>;

4. The European Qualifications Framework: Supporting Learning, Work and Cross-Border Mobility.

URL : http://www.ehea.info/Upload/TPG_A_QF_RO_MK_1_EQF_Brochure.pdf;

5. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area.

URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

6. TUNING Educational Structures in Europe.

URL : <https://www.unideusto.org/tuningeu/competences.html>

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей	Знання Зн1 Концептуальні наукові та практичні знання. Зн2 Критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Уміння / Навички Ум1 Поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації. К2 Збір, інтерпретація та застосування даних. К3 Спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Відповідальність і автономія АВ1 Управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами. АВ2 Спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах. АВ3 Формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти. АВ4 Організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп. АВ5 Здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн1	Ум1	К2	АВ2, АВ3
ЗК02	Зн2			АВ2, АВ3
ЗК03	Зн2			АВ3
ЗК04			К1, К2	АВ2, АВ3, АВ4
ЗК05			К1, К2, К3	
ЗК06	Зн1, Зн2	Ум1		АВ1, АВ5
ЗК07	Зн2	Ум1	К2	АВ2, АВ3
ЗК08	Зн2	Ум1	К1	АВ3
ЗК09	Зн2	Ум1	К2	АВ1, АВ2
ЗК10		Ум1		АВ2
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК01	Зн1, Зн2		К1	АВ3, АВ4
СК02	Зн2	Ум1	К1, К2, К3	АВ1, АВ2
СК03	Зн1	Ум1	К1, К2, К3	АВ1, АВ2
СК04	Зн2	Ум1	К1, К2, К3	АВ1, АВ2
СК05	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2
СК06		Ум1	К1	АВ1, АВ2
СК07		Ум1	К1, К2, К3	АВ1, АВ2
СК08	Зн2	Ум1	К1, К2, К3	АВ3
СК09	Зн1		К1	АВ3
СК10	Зн2	Ум1	К1, К2, К3	АВ4, АВ5
СК11	Зн1	Ум1		
СК12	Зн1	Ум1		

